

AUTORITEIT
PERSOONSgegevens

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties
De heer drs. F.Z. Szabó
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum
4 december 2024

Ons kenmerk
2023-225602

Uw brief van
9 juni 2023

Uw kenmerk
2023-0000317324

Onderwerp
Inventarisatie openbare registers

Geachte heer Szabó,

Vanuit uw verantwoordelijkheid in het kader van de digitaliseringsstrategie, de normering van beleid rondom digitalisering, en open data vraagt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) uw aandacht voor het volgende.

Op 28 maart 2023 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), uw ambtsvoorganger gewezen op de implicaties van de UBO uitspraak van het Hof van Justitie van 22 november 2022.¹ Kortgezegd is daarmee openbaarmaking aan het algemene publiek van de persoonsgegevens uit het UBO-register, een zogenaamd openbaar register, onrechtmatig verklaard.

De hoofdregel ten aanzien van de toegang tot een dergelijk openbaar register is dat toegang is beperkt tot belanghebbenden.² Dat betekent ook dat iedereen die toegang wenst tot zo'n register in beginsel dient aan te tonen dat hij een specifiek belang heeft bij het verkrijgen van die gegevens. Alleen zo kan immers worden voorkomen dat ook personen, instellingen of bedrijven inzage krijgen om redenen die niets van doen hebben met de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de opname van persoonsgegevens in dat register.

Onbegrensde toegang tot openbare registers die persoonsgegevens bevatten betekent dat gegevens zonder rechtvaardiging van een belang verspreid kunnen worden. Door ontwikkelingen in technologie kunnen afwegingen over openbaarheid die in het verleden zijn gemaakt nu anders uitvallen.³ Dit leidt tot een verhoogd risico op ernstige gevolgen voor deze personen zoals blootstelling aan bijvoorbeeld fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie.

¹ Gevoegde zaken C-37/20 en C-601/20. Tevens is op 1 augustus 2022 ook een relevante uitspraak gedaan in zaak C-184/20.

² Zie hiervoor ook artikel 86 Algemene Verordening Gegevensbescherming.

³ Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat technieken als scraping tot grootschalige 'schaduwregisters' kunnen leiden die voor andere doeleinden worden gebruikt dan waar het register oorspronkelijk voor bedoeld is.

Datum
4 december 2024

Ons kenmerk
2023-225602

Iedere (verdere) openbaarheid van de persoonsgegevens vergt derhalve een eigen rechtvaardiging en afweging. De AP acht het wenselijk dat de verantwoordelijke ministers deze afweging uitdrukkelijk maken.

In dat verband heeft de AP met haar brief van 28 maart aan uw ambtsvoorganger verzocht een inventarisatie van de “openbare registers inclusief aanduiding van een (beleids)verantwoordelijk ministerie” aan te leveren. Uw ambtsvoorganger heeft, op basis van de door (beleidsverantwoordelijke) ministeries aan haar aangeleverde informatie, op 7 juni 2023 aan het verzoek van de AP voldaan door het gevraagde overzicht aan de AP te doen toekomen. Zij heeft op 11 maart 2024 de voorzitter van de Tweede Kamer hetzelfde overzicht verstrekt als aan de AP op 7 juni 2023.

Naar aanleiding van het ontvangen overzicht heeft de AP zelfstandig ministeries aangeschreven met enkele vragen over de door hen opgegeven openbare registers.

Mede naar aanleiding van signalen die bij de AP zijn binnengekomen moet de AP de conclusie trekken dat het op 7 juni 2023 aan de AP verstrekte overzicht waarschijnlijk niet volledig is. De AP heeft het vermoeden dat enkele ministeries de uitvraag mogelijk te nauw hebben beantwoord. In het aangeboden overzicht gaven een aantal ministeries aan niet (beleids)verantwoordelijk te zijn voor enige openbare registers. Onder “openbare registers inclusief aanduiding van een (beleids)verantwoordelijk ministerie” vallen echter niet alleen die openbare registers die direct onder het beheer vallen van een ministerie, maar vallen ook die registers die volgen uit een wet waarvoor een bepaalde minister verantwoordelijk is.

Naar het oordeel van de AP behoorden minimaal de volgende openbare registers ook onderdeel te zijn van het op 7 juni 2023 aan de AP verstrekte overzicht:

- Register notariaat
De openbaarheid hiervan volgt uit artikel 5 lid 3 Wet op het notarisambt. De minister van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor deze wetgeving.
- Register gerechtsdeurwaarders
De openbaarheid hiervan volgt uit artikel 1a lid 5 Gerechtsdeurwaarderswet. De minister van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor deze wetgeving.
- Warenwetregeling tatoeëren en piercen
In artikel 4 Warenwetregeling tatoeëren en piercen is sprake van een openbaar register. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is verantwoordelijk voor deze wetgeving.

De AP heeft geen uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van andere openbare registers die niet aan de AP en de Tweede Kamer zijn gemeld. De AP kan niet uitsluiten dat er nog meer openbare registers zijn die ten onrechte niet aan de AP en de Tweede Kamer zijn gemeld.

Verwachting AP

Vanuit uw coördinerende verantwoordelijkheid voor Digitalisering binnen de Overheid, verzoekt de AP u om de op 7 juni 2023 aan de AP en op 11 maart 2024 aan de Tweede Kamer verstrekte lijst op volledigheid te laten controleren door alle ministeries. Daarbij verzoekt de AP u de ministeries, voor zover dit nog niet is gedaan, expliciet ook te laten onderzoeken of er in wettelijke regelingen waarvoor zij verantwoordelijk zijn ook openbare registers zijn ingesteld of hieruit volgen. Dit onafhankelijk van de vraag of een register in beheer is bij het desbetreffende ministerie. Dit kan dus ook inhouden dat dergelijke openbare registers in beheer zijn bij andere overheidsinstellingen of private partijen.

Datum

4 december 2024

Ons kenmerk

2023-225602

De AP verzoekt u deze inventarisatie uiterlijk op 1 maart 2025 aan de AP toe te zenden.

Wanneer de registers niet blijken te voldoen aan de normen die volgen uit het recht op gegevensbescherming kan de AP, indien nodig, overgaan tot het instellen van nader onderzoek dat kan leiden tot handhavend optreden door de AP.

Afschrift FG

Een afschrift van deze brief zal worden verstuurd aan de Minister van JenV, uw Functionaris voor Gegevensbescherming, het Rijksbrede Platform voor Functionarissen Gegevensbescherming (RPFGB) en de Privacy Adviseur Rijk.

De AP maakt deze brief bekend via www.autoriteitpersoonsgegevens.nl.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen
voorzitter